

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Omice, okres Brno-venkov

Omice, Brněnská 81, 664 41 Troubsko

Identifikátor školy: 600 110 168

Termín konání inspekce: 12. a 14. ledna 2004

Čj.:	12-1049/04-11087
Signatura:	ol2ax126

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jednotřídní mateřská škola (dále jen MŠ) s kapacitou 25 dětí je příspěvkovou organizací a zřídila ji obec Omice, Tetčická 51, 664 41 Troubsko. Její součástí je školní jídelna (kapacita 40 jídel), která vaří pro děti a zaměstnance MŠ. V rámci obecního sociálního programu pak zajišťuje i obědy pro některé starší občany obce. Ve školním roce 2003/2004 bylo přijato 24 dětí. Provoz MŠ je od 6:30 do 16:15. Ředitelka byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení k 1. říjnu 2002.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci zajišťují ředitelka, která splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti a učitelka, která není kvalifikovaná. Absolvovala sice doplňkové pedagogické studium, to se však vztahuje pouze k odbornosti, kterou získala v jiném oboru. Ředitelka i učitelka pracují na plné úvazky. Jejich sestavení je však schematické. Zohlednilo spíše potřeby organizačního rázu, než potřeby pedagogického procesu.

Organizační struktura mateřské školy je jednoduchá a ředitelka ji přirozeně využívá. Včas a pružně řeší případné problémy. Průběžně a neformálně informuje své podřízené. Mají jasně stanoveny kompetence a povinnosti v pracovních náplních a dále rozvedeny i v organizačních řádech, ovšem bez uvedení svých práv. Pedagogická rada, jako poradní orgán se schází přiměřeně často. Z jejích zápisů však vyplývá, že se věnuje spíše organizačním než výchovně-vzdělávacím záležitostem.

Vedení zaměstnanců je věcné a nestranné. Ředitelka přitom respektuje oprávněné požadavky podřízených. Má smysl pro pořádek a velmi dobře se vyrovnala s provozně-organizačními problémy, na které se při svém nástupu zaměřila. Kontrolní činnost má pečlivě naplánovanou a průběžně ji realizuje. Pedagogické řízení však nemá zcela ujasněno. Učitelku v její práci sice povzbuzuje a kladně hodnotí, ale systematicky ji nevede. V hospitacích se zaměřuje spíše na obecně pedagogické závěry, než na konkrétní metodickou pomoc nekvalifikované učitelce. Motivuje ji však k dalšímu studiu a k získání kvalifikace. Sama se také dále vzdělává v oblasti managementu, což přispělo k jejímu právnímu vědomí a mělo pozitivní vliv na řízení. Oběma však chybí cílevědomé vzdělávání, zaměřené k současnému pojetí předškolní výchovy a k výchovně-vzdělávacímu programu školy.

K hodnocení zaměstnanců přistupovala ředitelka pozitivně. Oceňovala práci učitelky a v rámci kontrolní činnosti jí dala prostor k sebehodnocení. Se zpětnou vazbou sice nepracovala promyšleně, ale uvědomovala si potřebu dalšího vzdělávání v oblastech, kde má škola nedostatky. Bylo zřejmé, že na profesní růst klade patřičný důraz.

Vzhledem k daným podmínkám, zejména ke krátké praxi ve vedení školy byly personální podmínky i přes některé dílčí nedostatky hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola, včetně školní jídelny je umístěna v samostatné přizemní budově na okraji vesnice. Kuchyň byla nedávno zrekonstruována. MŠ má k dispozici velkou zahradu, vybavenou ne příliš vhodným a bezpečným, dnes již zastaralým kovovým programem. Uprostřed je bazén, který není využitelný, protože nemá filtrační zařízení. Dostatek možností k pohybovému vyžití a relaxaci však zahrada dětem skýtá. Vnitřní prostory budovy jsou pro potřeby dětí přiměřeně velké. Pouze víceúrovňové uspořádání a schody mezi třídou a bezprostředně přístupným sociálním zařízením zvyšují nároky na sledování bezpečnosti dětí. Místnosti jsou vybaveny starším nábytkem. Jeho úprava a sladění barevnými nátěry však napomohly tomu, že interiér třídy a herny působí příjemně. Školní knihovna sice obsahuje dětskou i současnou odbornou literaturu, ale není příliš bohatá.

Vybavení školy staršími hračkami, stavebnicemi a pomůckami, které jsou dětem volně přístupné je postupně doplňováno a obnovováno. Přesto nepřesahuje běžnou úroveň. Nověji byla pořízena audiovizuální technika, která je využívána střídavě. MŠ vlastní starší, ale funkční klavírní křídlo, které pomáhá obohacovat hudební činnosti dětí. Pro pohybové aktivity je vybavení sportovním náradím a pomůckami celkem dostatečné, ale ne přiměřené vzhledem k zaměření školy.

Materiálně-technické vybavení ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem průběžně sleduje a plánuje jeho zlepšení, k čemuž postupně dochází. K využití širší veřejností, s výjimkou služeb školní jídelny, jej mateřská škola nenabízí.

Materiální podmínky byly vzhledem k programu výchovně-vzdělávací práce hodnoceny jako dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Součástí koncepčních záměrů MŠ je i *Školní vzdělávací program* (ŠVP), který je členěn do oblastí obdobně jako Rámcový program pro předškolní vzdělávání (RPPV), zveřejněný ve Věstníku MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001, pod č.j. 14 132/01-22. Obsah ŠVP zachycuje jen velmi obecně cíle daných oblastí a výčet činností, jimiž budou tyto cíle naplňovány. Je doplněn o seznam tematických celků na příslušný školní rok a o konkrétní cíle, které jsou rozděleny podle ročních období. Vzájemná souvislost a provázanost všech těchto materiálů a podkladů se však v plánování pedagogického procesu neprojevovala. Ani zaměření školy na výchovu ke správnému držení těla a na prevenci ortopedických vad nebylo z realizace výchovně-

vzdělávacích činností zřejmé. Přesto se škola z rámcových a všeobecně stanovených požadavků na předškolní výchovu a vzdělávání nevymyká.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace a dokumentace zachycující naplňování výchovně-vzdělávacího programu je vedena průkazně.

Kontrolu, vztahující se k naplňování výchovně-vzdělávacího programu a k pedagogické dokumentaci si ředitelka sice plánuje, ale provádí ji formálně. Nevyvozuje z ní závěry a opatření ke zlepšení nepřijímá, takže zpětná vazba neplní svůj účel.

Systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacího programu není účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu z hlediska psychohygieny naplňovala potřeby předškolních dětí. Průběh činností, i když byl pevně stanoven, neomezoval dětskou svobodu. Učitelky některé organizační přechody uvolnily a ponechaly dětem možnost volby mezi spontánními a řízenými aktivitami. V jejich rámci pak střídaly různé činnosti. Pitný režim fungoval a individuální potřeba spánku byla zohledněna.

Organizace výchovně-vzdělávacího programu odpovídala specifickým cílům předškolní výchovy.

Informace o dětech získávají rodiče spíše neformálně, v rámci osobních kontaktů při předávání a přebírání dětí. O výchovně-vzdělávacím programu nejsou nějak cílevědomě informováni. Škola pro ně promyšleně nevytváří možnosti k aktivnějšímu zapojení a spolupráci.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Jedna z pedagogických pracovníků nesplňuje kvalifikaci. Přesto to nemá negativní vliv na výchovně-vzdělávací činnost školy. Její velký zájem o pedagogiku a vztah k dětem jí pro práci v MŠ disponují a pomáhají překonávat nedostatek příslušného vzdělání.

Spontánní činnosti

Volný prostor, připravené pomůcky, hračky a volnost výběru přirozeně motivovaly děti ke spontánním činnostem. Ty si většinou hrály smysluplně, s emočním zaujetím a fantazií, vzájemně se inspirovaly. Učitelky jejich hru většinou respektovaly, nenásilně do ní vstupovaly a motivačně propojovaly s řízenými činnostmi. Pouze hodnocení některých dětských projevů neposkytovalo dětem účinnou zpětnou vazbu.

Učitelky si pro sledování spontánních činností stanovily odpovídající cíle a připravily vhodné činnosti. Svým přístupem podporovaly sociální rozvoj i sebedůvěru dětí. Neomezovaly je ve hře, naopak dávaly jim příležitost k seberealizaci a k uplatnění. To se pak odráželo v pěkné herní atmosféře. Děti se cítily spokojeně a svoje zkušenosti přirozeně promítaly do her. Učitelky však nedokázaly vždy pružně zareagovat na vzniklé situace, pomoci je dětem rozvinout, případně jich využít k přirozenému přechodu k dalším činnostem. Projevilo se to především při ukončování her, které v zájmu dalších naplánovaných aktivit probíhalo najednou ve stejném čase, bez výraznějšího individuálního přístupu. Děti se na dospělé obracely

s důvěrou. Bez zábran navazovaly kontakt i s neznámým člověkem. Chovaly se k sobě hezky a s tolerancí. Rády spolu komunikovaly a těšily se ze vzájemné přítomnosti.

Úroveň spontánních činností byla velmi dobrá.

Řízené činnosti

Motivace k řízeným činnostem navazovala na předchozí poznatky a hry dětí. Ne vždy však obsahovala souvislost s probíraným tématem a zaujala děti citově. Mnohdy je lákala spíše činnost sama o sobě, než verbální motivace učitelek. Ozvláštnění loutkou ale pomohlo vzbudit počáteční dětský zájem. Učitelky hodnotily děti většinou pozitivně, ale povšechně, ne dost konkrétně. Individuální účinek takového hodnocení se pak ztrácel a nepřispíval k sebehodnocení dětí.

Plánování řízených činností vycházelo ze stanovených tematických celků. Vybrané téma však plnilo funkci motivační, nikoliv integrační. Učitelky sice připravily řadu činností, ale poznatky či dovednosti dětí rozvíjely jenom dílčím způsobem (v duchu složek výchovy). Nekladly dostatečný důraz na postihování vztahů a souvislostí s reálným životem. Organizačně měly řízené činnosti podobu tradičních zaměstnání, probíhajících se všemi dětmi současně. Převažoval v nich verbální projev učitelek, i když někdy použily i rozvíjející otázky. Učitelky přitom vcelku respektovaly věkové zvláštnosti dětí, ale s jejich individuálními předpoklady nějak cílevědomě a promyšleně nepracovaly. Přínosem však byly různorodost a střídání činností, neboť zohledňovaly odlišné typy vnímání dětí, a tak jim umožnily se aktivně zapojit.

Řízené činnosti byly na dobré úrovni.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Škola nevěnovala odpovídající péči pohybovému rozvoji dětí (včetně jemné motoriky), přestože je součástí hlavního zaměření, jimž se MŠ prezentuje.

K rozvoji sebeobslužných dovedností nedostávaly děti dostatek příležitostí, neboť jim dospělí poskytovali nadměrnou pomoc. Vykonávali za ně řadu úkonů, zejména při stolování a úklidu, které si mohly děti udělat samy. Chyběla také důslednost při upevňování hygienických návyků, hlavně při utírání rukou do sucha.

Úroveň vzájemné komunikace a vztahů mezi dětmi byla velmi dobrá. Učitelky však nebyly důsledné při vyžadování zdvořilostních návyků, takže je děti nebyly zvyklé příliš používat.

Jazykové a řečové dovednosti měly děti dobře rozvinuté, používaly je pohotově a bez zábran. Hovořily rády a domlouvaly se mezi sebou i s dospělými bez výraznějších problémů.

Děti se projevovaly přirozeně, se zdravým sebevědomím a chovaly se autonomně.

Věkově smíšená skupina poskytovala dětem dostatek příležitostí k rozvoji spolupráce, sociálních vztahů i rolí, s nimiž se děti přirozeně a převážně dobře vyrovnávaly.

Dětské poznatky, včetně těch co se vztahovaly k životnímu prostředí a myšlenkové operace byly na běžné úrovni.

Fantazii a představivost měly děti bohatě rozvinutou, což se projevovalo především při tvořivých hrách.

Dětské práce a výrobky měly srovnatelnou úroveň s obdobnými pracemi dětí z jiných MŠ.

Celkově byly průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině příspěvkové organizace obce ze dne 21. 10. 2002 jsou v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 11. 2002, Č. j. JMK 2587/2002 OŠ, ze dne 27. 1. 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace, Č.j. 01-1610/02 ze dne 21. 10. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 27. 1. 2003, s účinností od 1. 11. 2002, Č. j. JMK 2587/2002 OŠ
3. *Koncepce rozvoje školy (bez data)*
4. *Školní vzdělávací program (bez data)*
5. *Plány (dalšího vzdělávání, akcí pro děti Mateřské školy Omice, tematických celků ve školním roce 2002 – 2004, pedagogických a provozních porad - 1. 9. 2003)*
6. *Kontrolní a hospitační činnost MŠ Omice, p.o. (bez data)*
7. *Výroční zpráva o činnosti mateřské školy Omice ve školním roce 2002 - 2003, 30. 6. 2003*
8. *Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky školy ze dne 1. 1. 2003*
9. *Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky školy ze dne 1. 1. 2003*
10. *Řád školy pro rodiče z 26. 8. 2003*
11. *Provozní řád Mateřské školy Omice, okres Brno – venkov (bez data)*
12. *Informační leták z 1. února 2003*
13. *Provoz Mateřské školy Omice (bez data)*
14. *Záznamové archy pro hospitaci I., II. (2 ks.)*
15. *Zápisy z jednání pedagogických a provozních porad za školní rok 2002- 2004*
16. *Tematické plány výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2003/2004*
17. *Přehled výchovné práce pro školní rok 2003/2004*
18. *Inspekční zpráva ze dne 19. a 20. května 1998, Č. j. 123-067/98-11075*
19. *Podkladová inspekční dokumentace*
20. *Dotazníky rodičů*
21. *Dotazník pro ředitele před inspekci*

ZÁVĚR

Na hodnocení personálních podmínek měla vliv skutečnost, že ředitelka nastoupila do funkce relativně nedávno. Pozitivně bylo hodnoceno především organizační zajištění MŠ, včetně přechodu k právní subjektivitě. Kladem je též aktivní zájem pedagogických pracovníků o další vzdělávání, v němž se ředitelka zaměřila na oblast řízení, učitelka na pedagogiku. Nedostatků se projevily v pedagogickém řízení, zejména v plánování. Materiálně technické podmínky umožňují realizaci výchovně vzdělávacího procesu. Starší zařízení a vybavení MŠ vyrovnává vkusně upravené prostředí. Zvýšené nebezpečí představuje víceúrovňová podlaha spojených, stabilně používaných prostor.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivnily především spontánní činnosti, které dávaly dětem prostor k uplatnění a probíhaly v atmosféře důvěry. Negativně působila organizace činností, zejména řízených, která byla podřízena více režimu dne, než potřebám dětí. Také plánování výchovně vzdělávací práce odráželo spíše tradiční zaměření předškolní výchovy orientované na výchovné složky, než na osobnostní rozvoj dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Eliška Vencálková, v. r....

V Brně dne 27. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. ledna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vladimíra Michálková	..Vladimíra Michálková, v. r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce - Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-16	12-1040/04/20-952
Zřizovatel	2004-02-16	12-1040/04/20-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.